

Homilie Svatého otce na letišti ve Freiburgu

neděle, 25. září, 2011, 10.00 hodin

Drazí bratři a sestry,

Dojímá mne, že tady mohu slavit eucharistii, díkůvzdání s tolika lidmi pocházejícími z různých částí Německa i ze sousedních zemí. Chceme především poděkovat Bohu, ve kterém žijeme a jsme. Chci však poděkovat také vám všem za to, že se modlíte za Petrova nástupce, aby s radostí a důvěřivou nadějí mohl pokračovat ve své službě a utvrzovat bratry ve víře.

„Bože, ty ukazuješ svou všemohoucnost nejvíce tím, že se smilováváš a nenecháváš nás bez pomoci,“, recitovali jsme ve vstupní modlitbě této neděle. V prvním čtení jsme slyšeli, jak Bůh v dějinách Izraele, projevil moc svého milosrdenství. Zkušenost babylónského exilu uvedla lid do krize víry: proč došlo k této pohromě? Copak Bůh není mocný doopravdy?

Jsou teologové, kteří dnes tváří v tvář hrůzám, ke kterým dochází ve světě, říkají, že Bůh nemůže být všemohoucí. My v této souvislosti vyznáváme Boha všemohoucího, Stvořitele nebe i země. Těší nás a uznáváme, že Bůh je Všemohoucí. Musíme si však zároveň uvědomit, že On svoji moc vykonává jinak než jsou lidé zvyklí. On sám uložil meze své moci přiznáním svobody svým tvorům. Těší nás a uznáváme dar svobody. Nicméně, vidíme-li hrůzy, kterých je příčinou, děsíme se. Důvěřujeme Bohu, jehož moc se projevuje především v milosrdenství a v odpuštění. A buďme si jisti, drazí věřící, že Bůh si přeje spásu svého lidu. Přeje si naši spásu. Vždycky a zejména v časech nebezpečí a radikálních změn je nám nablízku On, Jeho srdce je kvůli nám pohnuto, sklání se k nám. Aby se moc jeho milosrdenství mohla dotknout našich srdcí, je zapotřebí otevřít se Mu, je zapotřebí ochota odvrátit se od zla, povstat ze lhostejnosti a dát prostor Jeho Slovu. Bůh respektuje naši svobodu. Nenutí nás.

Toto základní téma prorockého hlásání přejímá Ježíš v evangeliu. Vypráví podobenství o dvou synech, které otec vybídne, aby pracovali na vinici. První syn odpověděl: „Mně se nechce“, ale potom toho litoval, a přece šel“ (Mt 21, 29). Druhý však otci řekl: „Ano, pane, ale nešel“ (Mt 21, 30). Na Ježíšovu otázku, kdo z oněch dvou splnil otcovu vůli, posluchači odpověděli: „Ten první“ (Mt 21,31). Sdělení tohoto podobenství je jasné: nezáleží na

sloveh, ale na činech, činech obrácení a víry. Ježíš adresuje toto sdělení velekněžím a starším lidu, tedy znalcům náboženství Izraelského lidu. Ti nejprve přitakávají Boží vůli. Jejich religiozita se však stává rutinou a Bůh je už nezneklidňuje. Proto pokládají kázání Jana Křtitele a Ježíše za nepatřičné. Pán tedy uzavírá své podobenství pronikavými slovy: „Celníci a nevěstky vás předcházejí do Božího království. Přišel k vám Jan, aby vám ukázal správnou cestu, ale neuvěřili jste mu. Celníci však a nevěstky mu uvěřili. Vy jste to viděli, a přece ani potom jste se nezměnili a neuvěřili jste mu“ (Mt 21, 31-32). Kdyby se toto tvrzení přeložilo do jazyka naší doby, mohlo by znít víceméně takto: agnostici, kteří zakoušejí neklid kvůli otázce Boha; lidé, kteří trpí kvůli našim hříchům a touží po čistém srdci, jsou Božímu království blíže než rutinní věřící, kteří vidí v církvi jenom aparát a jejich srdce je netknuté vírou.

Takto mají Ježíšova slova vést k zamyšlení, ba dokonce by námi měla zatřást. Vůbec to však neznamená, že všichni, kdo v církvi žijí a pracují pro ni, mají být považováni za vzdálené Ježíši a Božímu království. Absolutně ne! Spíše je nyní třeba vyjádřit hlubokou vděčnost mnoha spolupracovníkům a dobrovolníkům, bez nichž by život ve farnostech a v celé církvi nebyl myslitelný. Církev v Německu má mnoho sociálních a charitativních institucí, v nichž je láska k bližnímu uplatňována ve všech částech světa také sociálně účinnou formou. Všem, kteří jsou zapojeni do německé *Charity* nebo do jiných organizací anebo dávají velkodušně k dispozici svůj čas a síly k dobrovolnickým úkolům v církvi, bych rád vyjádřil svoji vděčnost a uznání. Tato služba vyžaduje především objektivní a profesionální kompetenci. V duchu Ježíšova učení je však zapotřebí víc: otevřené srdce, které dovolí, aby se jej dotkla Kristova láska, a dává bližnímu v nouzi víc než jen technickou službu, totiž lásku, která druhému zviditelňuje milujícího Boha, Krista. Ptejme se tedy: jaký je můj osobní vztah k Bohu v modlitbě, v účasti na nedělní mši, v prohlubování víry rozjímáním Písma svatého a studiem Katechismu katolické církve? Drazí přátelé, obnova církve může být realizována jedině prostřednictvím ochoty k obrácení a obnovou víry.

V evangeliu této neděle je řeč o dvou synech. Za nimi je však tajemně skryt třetí syn. Jeden syn odpověděl kladně, ale nevykonal, k čemu byl nabádán. Druhý syn odmítl, ale potom otcovu vůli splnil. Třetím synem je Jednorozený Syn Boží, Ježíš Kristus, který nás tady všechny shromáždil. Ježíš, když přicházel na svět, řekl: „Tady jsem, abych plnil, Bože, tvou vůli“ (Žid 10, 7). On toto přitakání nejenom vyslovil, ale také uskutečnil. V kristologickém hymnu druhého čtení se praví: „Ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a

stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži“ (Flp 2, 6-8). V pokoře a poslušnosti Ježíš splnil Otcovu vůli, zemřel na kříži za svoje bratry a sestry a vykoupil nás z naší pýchy a zatvrzelosti. Poděkujme mu za Jeho oběť, poklekněme při jeho Jménu a vyznejme spolu s učedníky první generace „ke slávě Boha Otce: Ježíš Kristus je Pán“ (Flp 2, 10).

Křesťanský život je třeba neustále měřit podle Krista: „Mějte v sobě to smýšlení, které měl Kristus Ježíš“ (Flp 2, 5), píše svatý Pavel v úvodu ke kristologickému hymnu. O pár veršů výše vybízí: „Jestliže je ve vás trochu křesťanské snahy druhé těšit, trochu láskyplného povzbuzení, nějaké duchovní společenství a trochu srdečné účasti, dovršte mou radost tím, že budete stejně smýšlet, že vás bude všechny pojit jedna láska, že budete svorní a jednomyslní“ (Flp 2, 1-2). Jako byl Kristus naprosto sjednocen s Otcem a Jemu poslušný, tak i Jeho učedníci musí poslouchat Boha a mít mezi sebou stejné smýšlení. Drazí přátelé, spolu s Pavlem se osměluji vás pobídnout: dovršte mou radost tím, že budete pevně sjednoceni v Kristu! Církev v Německu překoná velké výzvy přítomnosti i budoucnosti a zůstane kvasem ve společnosti, pokud kněží, zasvěcené osoby a věřící laici ve věrnosti svému povolání budou jednotně spolupracovat, pokud se farnosti, společenství a hnutí budou vzájemně podporovat a obohacovat, pokud pokřtění a biřmovaní v jednotě se svým biskupem ponesou vztyčenu pochodeň nezměněné víry a dovolí, aby osvětcovala jejich rozsáhlé znalosti a schopnosti. Církev v Německu bude pro světové katolické společenství nadále požehnáním, pokud zůstane věrně sjednocena s nástupci svatého Petra a apoštolů, pokud bude rozmanitými způsoby spolupracovat s misijními zeměmi a nechá se přitom také „nakazit“ radostí víry mladých církví.

Pavel spojuje s pobídkou k jednotě zmínku o pokoře: „Nic nedělejte z hašteřivosti nebo touhy po prázdné slávě, ale z pokory ať každý z vás pokládá druhého za lepšího, než je sám. Nikdo z vás ať nehledí jenom na vlastní prospěch, ale i na prospěch druhých“ (Flp 2, 3-4). Křesťanská existence je bytím-pro: bytím pro druhé, pokorným nasazením pro bližního a za obecné dobro. Drazí věřící, pokora je ctnost, jež se v dnešním světě a vlastně v každé době netěší velké vážnosti. Pánovi učedníci však vědí, že tato ctnost je dnes jakýmsi olejem, který dává plodnost dialogu, umožňuje spolupráci a srdečnou jednotu. *Humilitas*, latinské slovo pro „pokoru“, má co do činění se *zemí* – *humus* – tedy s přilnutím k zemi, k realitě. Pokorní lidé stojí oběma nohama na zemi. Především však naslouchají Kristu, Božímu Slovu, kterým je nepřetržitě obnovována církev a každý její člen.

Prosme Boha o odvahu a pokoru, abychom kráčeli cestou víry, čerpali z bohatství jeho milosrdenství a hleděli upřeně na Krista, Slovo, které tvoří všechno nové, které je pro nás „cestou, pravdou a životem“ (*Jan 14, 6*) a které je naší budoucností. Amen.

Přeložil P. Milan Glaser, Vatikánský rozhlas